

I.
FELSŐTÁRKÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2022. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁNAK
ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELESE

A 2022. évi költségvetés 974,5 millió Ft bevételi és kiadási főösszeggel, működési hiány nélkül készült. A költségvetési egyensúly biztosításához 186,2 millió Ft előző évi maradvány igénybevételére került sor a tervezéskor.

A bevételi és kiadási előirányzat **főösszege az év során 2.676,6 millió Ft-tal növekedett 3.651,1 millió Ft-ra.** A bevételek teljesítése 3.735,4 millió Ft, a bevételi főösszeghez viszonyítva 84,3 millió Ft többletbevétel tapasztalható. A kiadások teljesítése 3.405,2 millió Ft, mely a kiadási főösszeghez viszonyítva 245,8 millió Ft-tal mutat alacsonyabb értéket. A bevételek és a kiadások éves teljesítési adata alapján a 2022. évi maradvány 330,1 millió Ft.

Általános jellemzők a 2022. évi gazdálkodásról

- Az önkormányzat pénzügyi helyzete stabil volt, a bevételekből és a maradvány összegekből folyamatosan biztosítottuk az intézmények és az önkormányzati feladatok finanszírozását. A 2022. évi stabil pénzügyi helyzethez nagymértékben hozzájárult a bevételek teljesülése, a takarékos gazdálkodás és a tartalékképzés. Az önkormányzat átmenetileg szabad pénzeszközait hozam elérése érdekében év közben folyamatosan lekötött bankbetétekben különítette el.
- Az eredményes gazdálkodás és a likviditás biztosítása érdekében egész évben kiemelt figyelmet fordítottunk az adóbevételek alakulására.
Az éves teljesítési adatok szerint a helyi adóbevételek – a kedvezőtlen hazai gazdasági környezetben is – kedvezően alakultak. Valamennyi adónemnél többletteljesítést értünk el, mindösszesen 64 millió Ft az adóbevételek túlteljesítése, melyből az iparüzési adóbevételi többlet 60,9 millió Ft.
- Költségvetésünkben szintén meghatározó jelentőségű a központi költségvetési kapcsolatainkból származó támogatások összegei. A támogatások igénylését, az elszámolásokat körültekintően, dokumentáltan állítottuk össze. A 2022. évi elszámolást 3,7 millió Ft pótlólagos igénnyel nyújtottuk be.
- Kiemelt figyelmet fordítottunk a település fejlesztésére elnyert pályázataink eredményes, hatékony megvalósítására, elszámolására. A beruházási és felújítási feladatokhoz szükséges forráskiegészítéseket a költségvetésben biztosítottuk. Beruházásokra, felújításokra együttesen 140,1 millió Ft-ot fordítottunk az év folyamán.
- Az önkormányzat által irányított költségvetési szervek száma előző évhez képest nem változott. Az intézmények és az önkormányzati gazdasági társaságok szakmai feladatellátása költségvetési szempontból zavartalan volt.
- A költségvetési szerveknél és az önkormányzatnál foglalkoztatottak 2022. január 1-i létszámkerete 56 fő volt. A 2022. december 31-i létszámkeret 54 fő, míg a 2022. évi átlagos statisztikai létszám 53 fő.
- A gazdálkodással kapcsolatos havi és negyedéves adatszolgáltatási kötelezettségeknek az intézmények és az önkormányzat is határidőben eleget tettek.

Az önkormányzati vagyon alakulásának főbb mutatói

- Az önkormányzat összesített mérlegfőösszege 2021-ről 2022-re 133,7 millió Ft-tal, 2.683,4 millió Ft-ra növekedett.
- A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értéke 2.170 millió Ft.
- A követelések összege 158,9 millió Ft.
- A pénzeszközök év végi állománya 341,9 millió Ft.
- A saját tőke összege 2.236 millió Ft.
- A kötelezettségek összege 43,4 millió Ft.

A zárszámadás adatai azt mutatják, hogy biztonságos, eredményes gazdálkodást folytattunk 2022-ben, ami biztosította az önkormányzat költségvetésének folyamatos egyensúlyát.

II. FELSŐTÁRKÁNY KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ÉVES TELJESÍTÉSE

A költségvetési mérleg alapján megállapítható, hogy a költségvetési bevételek – finanszírozási bevételek nélkül – 110,8 %-os teljesítést mutatnak, a költségvetési kiadásokat 77,2 %-os pénzügyi teljesítéssel zártuk.

A főbb bevételi és kiadási források előirányzathoz viszonyított éves teljesítését a beszámoló 12. melléklete mutatja be. A melléklet jól szemlélteti, hogy mind a bevételi mind a kiadási források teljesítésének aránya az előző évhez képest alacsonyabban alakult.

Az önkormányzati feladatellátás 2022. évi előirányzatainak és teljesítésének részletes elemzése a beszámoló 1-3. mellékletei és további kimutatásai alapján az alábbiakban összegezhető:

1. Önkormányzati költségvetési szervek

Bevételek

A költségvetési szervek bevételeinek összege 45,5 millió Ft, az eredeti előirányzatként tervezett összeg 25,2 millió Ft volt, a módosított bevételi előirányzat 44,6 millió Ft.

A bevételek 15,1 millió Ft működési bevételekből, 18,8 millió Ft államháztartáson belülről kapott működési célú támogatásokból és 11,6 millió Ft 2021. évi maradványból áll. Az intézményeknél a módosított előirányzathoz képest 0,9 millió Ft bevételi többlet mutatkozik, a bevételek teljesítése 102,12%-os. Az intézmények esetében többletbevétel a működési bevételeken belül tapasztalható, a Felsőtárkányi Szociális és Gyermekjóléti intézmény működési bevétele 0,8 millió Ft-tal, a Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde működési bevétele pedig 0,1 millió Ft-tal magasabb a módosított előirányzathoz képest. Államháztartáson belülről kapott támogatás a Közös Önkormányzati Hivatalnál és a Felsőtárkányi Szociális és Gyermekjóléti intézménynél jelenik meg mindösszesen 18,8 millió Ft összegben, melyből Noszvaj község hozzájárulása 11,1 millió Ft, országgyűlési választáshoz és népszámláláshoz kapott támogatások összege 7,7 millió Ft.

Kiadások

Az intézményi kiadások teljesítésének az összege 297,2 millió Ft. A módosított előirányzathoz képest 96,48%-os felhasználás tapasztalható. A költségvetési szervek kiadásai főleg működési célúak, felhalmozási célra kifizetett összegként, egyéb tárgyi eszközbeszerzések valósultak meg. A működési kiadásokon belül a személyi juttatásokkal összefüggő kiadások aránya a magas, 86,2%. A dologi kiadások aránya 13,6%, a beruházási kiadásoké pedig 0,2%.

2. Önkormányzati feladatellátás bevételei

Saját bevételek

Közhatalmi bevételként helyi adókból és egyéb közhatalmi tevékenységekből származó bevételeket mutatunk ki. Az adóbevételek valamennyi adónemben meghaladták a tervezett előirányzatot,

össességében 131,37% a pénzügyi teljesítés, előző évhez képest azonban 18,7 millió Ft-tal kevesebb adó- és egyéb közhatalmi bevétel teljesült.

Az önkormányzati adóbevételeken belül a **helyi iparűzési adó** 90%-ot, a **vagyoni típusú építményadó** a helyi adóbevételek 3%-át teszi ki, míg a beszedett **idegenforgalmi adó** az adóbevételek 7%-át adta.

Az építményadóból származó bevétel a 9 millió Ft-os előirányzatnak megfelelően teljesült, a teljesítés szintje 101,71%.

A saját bevételeken és a helyi adóbevételeken belül is az **iparűzési adó kiemelkedő, meghatározó szerepe továbbra is fennáll**, így nagysága okán alapvetően befolyásolta az adóbevételek teljesülését. Az eredeti költségvetésben 180 millió Ft előirányzattal szerepelt, mely az év során nem módosult, a módosított előirányzathoz képest 60,9 millió Ft-tal több, összesen 240,9 millió Ft iparűzési adóbevétel folyt be az adózóktól, előző évhez képest 27,3 millió Ft-tal alacsonyabb összegben.

Idegenforgalmi adóbevételként 17,5 millió Ft teljesült, az eredetileg tervezett 15 millió Ft-hoz képest. Az adóbevétel teljesítési szintje 116,71%.

Egyéb közhatalmi bevételként pótlék, bírság és egyéb közhatalmi bevételek szerepelnek a zárszámadásban 1,2 millió Ft értékben.

A **hátralék és követeléskezelés fontos részét képezi az adóigazgatási munkának**. Nagy figyelmet fordítunk a nyilvántartott adótartozások összegeinek a csökkentésére, a fizetési fegyelem betartására. Részben ennek is köszönhető az adóbevételek magas teljesítési szintje.

A **működési bevételek** módosított előirányzata 40,6 millió Ft, az előirányzathoz az év során 59,7 millió Ft folyt be, a pénzügyi teljesítés 147,24 %.

Működési bevételként jelenik meg a beszámolóban szolgáltatások (bérleti díj, sírhely használat, esküvő) ellenértékéért 6 millió Ft, közvetített szolgáltatásként 2,5 millió Ft, tulajdonosi bevételként 5,1 millió Ft, gyermekétkeztetés térítési díjaként 14,9 millió Ft, kiszámlázott általános forgalmi adóként 6 millió Ft, áfa visszatérülésként 3,6 millió Ft, kamatbevételként 21,1 millió Ft és egyéb bevételként 0,5 millió Ft.

A költségvetésben **felhalmozási bevétel** nem volt tervezve, az évsorán 82 e Ft tárgyi eszköz értékesítésből származó bevétel realizálódott.

Támogatások államháztartáson belülről és átvett pénzeszközök

Államháztartáson belülről érkező támogatások és átvett pénzeszközök módosított előirányzata 120,7 millió Ft, a pénzügyi teljesítés 100%-os tekintettel arra, hogy a tényleges felhasználáshoz igazítottuk az előirányzatokat.

A teljesítésből 29 % működési célú 71 % pedig felhalmozási célú támogatásokból származó bevétel.

Egyéb államháztartáson belüli forrásból érkező **működési célú támogatásként** összesen 18,8 millió Ft-ot mutatunk ki a beszámolóban, melyből 15,9 millió Ft védőnői szolgálat támogatására, 2,9 millió Ft-ot közfoglalkoztatás támogatására, 0,003 millió Ft-ot Magyar Falu pályázatokkal összefüggő dologi kiadásokra folyt be.

Államháztartáson belülről európai uniós forrásból 15,9 millió Ft működési célú támogatást mutatunk ki a beszámolóban TOP pályázattal összefüggően.

Felhalmozási célú egyéb államháztartáson belüli forrásból származó bevételként Magyar Falu pályázatokra (útfejlesztés, eszközbeszerzés) megkapott támogatások szerepelnek 12 millió Ft összegben. Államháztartáson belülről európai uniós forrásból 56 millió Ft felhalmozási célú támogatás folyt be, VP és TOP pályázattal összefüggően.

Felhalmozási célú átvett pénzeszközként 18 millió Ft adomány (játsszótér kialakításra) szerepel a beszámolóban.

Támogatási kölcsönök és támogatások visszatérülése

Működési célra **nyújtott kölcsön törlesztéseként** 207 e Ft, működési célra **nyújtott támogatás visszatérüléseként** 679 e Ft folyt be a költségvetésbe.

Helyi önkormányzatok támogatásai

Felsőtárkány Község Önkormányzata általános működésének és ágazati feladatainak támogatására 2022. évben 284,5 millió Ft támogatásban részesült, egyéb kiegészítő támogatásként 76 millió Ft, önkormányzati elszámolásból 19,3 millió Ft támogatás érkezett.

A **működés általános támogatásaként** 114,3 millió Ft teljesült.

Köznevelési feladatokra – óvoda fenntartására - a központi költségvetés 107,3 millió Ft-ot biztosított 2022. évre.

A **szociális- és gyermekjóléti feladatok ellátásához, a bölcsődei ellátáshoz és a szociális ágazati pótlékhoz** együttesen 25 millió Ft-tal járult hozzá éves szinten a központi költségvetés.

Az intézményi gyermekétkeztetés támogatása 30 millió Ft összegben teljesült.

Közművelődésre 7,9 millió Ft-ot hagytak jóvá és utaltak át az önkormányzat részére.

Egyéb működési célú kiegészítő központi támogatást kaptunk szociális tűzifa vásárlásra 3 millió Ft-ot, kieső iparűzési adóbevételek támogatására 69 millió Ft-ot és a polgármesteri illetményhez nyújtott támogatás 4 millió Ft volt.

Önkormányzati elszámolásból származó támogatásként 19,3 millió Ft érkezett a 2021. évi iparűzési adó kompenzáció elszámolása alapján.

Finanszírozási bevételek

A 2022. évi költségvetésben 336,2 millió Ft finanszírozási bevétel került megtervezésre, előző évi maradvány igénybevételeből adódóan 186,2 millió Ft, lekötött betétek megszüntetésének bevételeként 150 millió Ft. A módosított előirányzat és teljesítés is 2.859,8 millió Ft, melyből 244,9 millió Ft az előző évi maradvány igénybevétele, 2.603 millió Ft a lekötött betétek megszüntetésének bevétele, 11,9 millió Ft pedig a Magyar Államkincstár 2023. évre megelőlegezett támogatása.

3. Önkormányzati feladatellátás kiadásai

Működési kiadások

Az önkormányzati feladatok működési kiadásaira tervezett előirányzat 2022-ben 248,4 millió Ft-ról 253, millió Ft-ra emelkedett. Az éves teljesítés 191,4 millió Ft, mely 75,63%-os felhasználást jelent, 1,95%-kal alacsonyabbat, mint az előző évben.

Az önkormányzati feladatok működési költségvetésének feladatok szerinti tételes teljesítését a beszámoló 2.melléklete mutatja be. A működési kiadásokon belül az önkormányzati feladatellátással összefüggő általános kiadások 53,4 millió Ft-ot, a községüzemeltetés kiadásai 49,7 millió Ft-ot, önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás kiadásai 2,2 millió Ft-ot, a közfoglalkoztatás 3,4 millió Ft-ot, a gyermekétkeztetéssel összefüggő kiadások 60,5 millió Ft-ot, a szociális juttatások 3,8 millió Ft-ot,

rendezvényekkel összefüggő kiadások 15 millió Ft-ot, pályázatok előkészítéséhez kapcsolódó kiadások 0,9 millió Ft-ot, a nemzetközi kapcsolatok kiadásai 2,5 millió Ft-ot tesznek ki.

Szociális juttatások, segélyek kiadásain belül 0,4 millió Ft települési támogatásként, 3,3 millió Ft szociális tűzifa vásárlásként, 0,1 millió Ft pedig köztemetésként jelenik meg a beszámolóban.

Beruházási, felújítási kiadások

Az eredeti költségvetésben az **önkormányzat felhalmozásai kiadásaira** mindösszesen 106,1 millió Ft-ot terveztünk, a módosított előirányzat mindösszesen az év végére 228,04 millió Ft-ra emelkedett. A módosított előirányzathoz képest a teljesítés 140,6 millió Ft. A 2022. évi felhalmozási kiadásokra előirányzott összegeket és azok feladatonkénti felhasználását tételesen a beszámoló 18. melléklete szemlélteti.

Az önkormányzati felhalmozási kiadások módosított előirányzata 127 millió Ft, az előirányzat felhasználás 80,8 millió Ft, melyből 2,6 millió Ft-ot pályázati előkészítő munka dologi kiadásaként, egyéb beruházási feladatok kiadásaként 38,4 millió Ft-ot, egyéb felújítási kiadásaként 39,8 millió Ft-ot mutatunk ki.

Magyar Falu Program beruházási pályázatainak módosított előirányzata mindösszesen 2,1 millió Ft, melyből 2,1 millió Ft teljesült. Magyar Falu programból hangtechnikai eszközbeszerzés valósult meg az év során.

Magyar Falu Program felújítási pályázatának módosított előirányzata 18,8 millió Ft, melyből nem történt felhasználás az év során. Magyar Falu programból járdafelújítási munkák valósulnak meg.

Terület- és településfejlesztési Operatív Program felújítási pályázatainak módosított előirányzata mindösszesen 80,1 millió Ft, melyből 57,7 millió Ft teljesült. TOP forrásból csapadékvízvédelmi intézkedések felújítása kezdődött meg az év során.

Átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások

Az átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások 2022. évi eredeti előirányzata 98,7 millió Ft volt, mely az év végére 119,5 millió Ft-ra emelkedett. Az előirányzat felhasználás 99,25%.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok részére 108 millió Ft működési célú pénzeszközt adtunk át.

A sport, civil és egyéb szervezetek támogatásának eredeti előirányzata 9,8 millió Ft-ról 11,5 millió Ft-ra emelkedett az év folyamán. A sport, civil és egyéb szervezetek támogatására felhasznált összeg 10,6 millió Ft.

Kölcsönök nyújtása

Kölcsönnyújtás előirányzata a költségvetésben 0,3 millió Ft, melyből az év során 65,96%-os volt a felhasználás.

Tartalékok

A tartalékok előirányzata 17,9 millió Ft-ról 73 millió Ft-ra emelkedett az év végére.

Finanszírozási kiadások

A finanszírozási kiadások módosított előirányzata 2.625,1 millió Ft, a felhasználás 2.613,2 millió Ft. A 2022. évre megelőlegezett támogatás visszafizetése 10,2 millió Ft összegben, a lekötött bankbetétek elhelyezése 2.603 millió Ft összegben teljesült.

A fel nem használt előirányzat a 2023. évre megelőlegezett 11,9 millió Ft állami támogatás.

Költségvetési befizetések

Az önkormányzatnak 2022. évre vonatkozóan szolidaritási hozzájárulásként mindösszesen 43,8 millió Ft-ot kellett a központi költségvetés felé befizetnie. A 2021. évi központi támogatások elszámolásából pedig 0,2 millió Ft visszafizetési kötelezettség keletkezett.

III. A GAZDÁLKODÁS JÖVŐBEN VÁRHATÓ KOCKÁZATAI, SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK

A gazdálkodás jövőbeni alakulását a következő kockázati tényezők befolyásolják:

- A kormányzati intézkedések hatására kieső gépjárműadó, helyi iparűzési adó valamint a gazdasági visszaesés okozta adóbevételkiesések kezelése a költségvetésben, a működési bevételek tervezett összegeinek realizálása a gazdálkodás során,
- Az adóerő-képesség növekedésének hatása a központi támogatások nagyságára,
- A szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség kezelése az önkormányzatnál,
- A minimálbér és a garantált bérminimum változtatásának költségvetésre gyakorolt hatása, forrásbiztosítás,
- Az építőipari árak, a tervezői díjak alakulása a fejlesztések tekintetében,
- Az önkormányzati cégek működőképességének megőrzése,
- Az elnyert pályázataink folytatása, a tervezett feladatok összehangolása a rendelkezésre álló forrásokkal, (köz)beszerzések szabályszerű lebonyolítása, a kivitelezések megfelelő minőségben történő megvalósítása. Fontos feladat a szabályos elszámolás a még nem folyósított támogatások teljesülése érdekében.

A kockázatok csökkentését szolgáló intézkedéseink:

- Takarékosság, ésszerű költséggazdálkodás az intézményhálózatban és az önkormányzati feladatellátásnál, továbbá az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál,
- Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál a szükséges tulajdonosi döntések időbeni meghozatala, illetve a cégek folyamatos ellenőrzése, beszámoltatása,
- Az önkormányzati alrendszer működését segítő együttműködés a kormányzati szervekkel,
- A befektetői bizalom erősítése, a gazdasági szereplőkkel való együttműködés,
- A gazdálkodás évközi, előre nem várt problémáinak kezelése tartalékképzéssel,
- A saját bevételek, kiemelten a megmaradó adóbevételek szintjének visszaállítása a veszélyhelyzet előtti teljesítésre,
- A rendelkezésre álló pályázati források teljeskörű felhasználása a település fejlődése érdekében, az ezzel összefüggő feladatok koordinálása, helyzetértékelése, esetleges kiegészítő források biztosítása. Sokoldalú tájékoztatás nyújtása,
- A vállalkozások bővítését, letelepülését szolgáló területek előkészítése.

IV. ÖSSZEGZÉS

Az éves gazdálkodási adatok alapján megállapítható, hogy a gazdálkodás mind az intézményeknél, mind az önkormányzatnál igazodott a költségvetésben biztosított keretekhez. A kiadások kiemelt előirányzatonként és összesen is előirányzaton belüli teljesítést mutatnak. A takarékoság mellett kiemelt figyelmet fordítottunk a bevételi előirányzatok teljesítésére.

Összességében elmondható, hogy a zavartalan működéshez, a szakmai tevékenység megvalósításához a pénzügyi feltételek folyamatosan biztosítottak voltak 2022. évben.

Felsőtárkány, 2023. május 15.

Szántósi Rafael
polgármester